

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XIX. Prophetia Ezechielis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

ambigua videri Græci exemplaris verba, quæ sunt hujusmodi: *אֲנִי הָיִיתִי וְהָיִיתִי וְהָיִיתִי* Ita ut, *אֲנִי הָיִיתִי*, & *וְהָיִיתִי*, tam ad *עֲשֵׂה* *וְהָיִיתִי* referri possint, quam ad *דְּבַר*. Sed sententiam hanc, quam admittunt verba, ratio prorsus respuit: nam si Jacobo Deus viam disciplinæ tradidit, sequitur in terris visam fuisse, & cum hominibus vivente Jacobo conversatam. Quamobrem frustra subjunxisset Baruchus: *Post hæc in terris visa est, & cum hominibus conversata*. Deinde quis tam audax est in translationibus, ut dicere audeat viam disciplinæ in terris visam esse, & cum hominibus conversatam? Magno ergo consensu univèrsus Patrum cætus hoc testimonium juxta Vulgati Interpretis expositionem in Christiana causâ patrociniū usurpavit.

XIX. Prodeat suo ordine Ezechiel, cujus luculentæ quoque extant de Christo prædictiones. Cum enim tricesimo quarto capite pastorum populi sui avaritiam & injustitiam expostulasset Deus, exauctoratis iis se gregis sui curam gesturum ipse promittit, morbidas oves sanaturum, errantes quaesiturum, & in uberrima pascua, lætissimâq; sedes deducturum, ubi summa pace fruantur. Tum subjicit: *Et suscitabo super eas pastorem unum, qui pascet eas, servum meum David: ipse pascet eas, & ipse erit eis in pastorem*. Ego autem Dominus ero eis in Deum, & servus meus David princeps in medio eorum: ego Dominus locutus sum. Et faciam eis pactum pacis. Deinde: *Et suscitabo eis germen nominatum: & non erunt ultra imminuti fame in terra, neque portabunt ultra opprobrium gentium*. Et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis, & ipsi populus meus domus Israël, ait Dominus Deus. Vos autem greges mei, greges pascuæ meæ, homines estis, & ego Dominus Deus vester, dicit Dominus Deus. Iterantur hæc eadem tricesimo septimo capite: *Servus meus David, rex super eos, & pastor unus erit omnium eorum*. Rursum: *David servus meus, princeps eorum in perpetuum: & percutiam illis fœdus pacis, pactum sempiternum erit eis, & fundabo eos, & multiplicabo eos, & dabo eis sanctificationem meam in medio eorum in perpetuum*. Et erit tabernaculum meum in eis, & ero eis Deus, & ipsi erunt mihi populus. Et scient gentes, quia ego Dominus sanctificator Israël, cum fuerit sanctificatio mea in medio eorum in perpetuum. His Messiam præmonstrari multis approbare possumus. Primum pastoris personam gerit: sic de eo Isaias quadagesimo capite, quo capite Messiam prædici ostendimus: *Sicut pastor gregem suum pascet: in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo levabit: fœtus ipse portabit*: sic & de se ipse Dominus noster Jesus apud Johannem: *Ego sum pastor bonus*: sic eum Petrus in Epistola priore pastorem & episcopum animarum nostrarum, & principem pastorum, & Paulus pastorem magnum ovium appellat. Servus Dei dicitur: sic de eo Deus apud Isaiam: *Ecce servus meus, suscipiam eum*: & alio loco: *Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem servi sui?* & iterum: *Ecce intelliget servus meus, exaltabitur, & elevabitur, & sublimis erit valde*: deinde: *In scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos*: & apud Zachariam: *Ecce enim ego adducam servum meum Orientem*. Quapropter servili schema produit Dominus Jesus, unde Paulus de eo: *Semet ipsum excinavit, formam servi accipiens*. David appellatur, & princeps, & rex, & germen: sic apud Jeremiam: *Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & suscitabo David germen justum, & regnabit rex, & sapiens erit*: & alibi: *Non dominabuntur ei amplius alieni, sed servient Domino Deo suo, & David regi suo, quem suscitabo eis*: parentis Davidis nomen ita gerente filio Messia, quemadmodum & apud Aggæum Zorobabelis nomen eandem ob causam Christo tribuitur. Sic & apud Isaiam: *Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principatus super humerum ejus*: præterea: *Ecce testem populis dedi eum, ducem ac præceptorem gentibus*. Hinc Angelus ad Mariam de Christo Jesu, apud Lucam: *Dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus, & regnabit in domo Jacob in æternum: & regni ejus non erit finis*: & de eodem Petrus in Actis: *Hunc principem, & Salvatorem Deus exaltavit dextera sua*. Fœdus ædificatum se cum populo suo pollicetur Deus: sic apud Isaiam: *Feriam vobiscum pactum sempiternum, misericordias David fideles*: sic & apud Jeremiam: *Ecce dies venient, dicit Dominus, & feriam domui Israël & domui Juda fœdus novum*. Pacem hoc fœdere sancitum iri ait: sic Isaias de Messia temporibus: *Habitabit lupus cum agno*: & alibi: *Non erit ibi leo, & mala bestia non ascendet, nec invenietur*: sic Christus apud Jeremiam: *Revelabo illis deprecationem pacis. Pavebunt & turbabuntur gentes in universis bonis, & in omni pace quam ego faciam eis*: & apud Oseam: *Et percutiam cum eis fœdus in die illa cum bestia agri, & cum volucre cæli, & cum reptili terra, & arcum, & gladium, & bellum conteram de terra, & dormire eos faciam fiducialiter*. Unde & Paulus de Christo Jesu: *Ipse enim est pax nostra*. Ergo ad Messiam hæc Ezechielis sine controversia à Judæis referuntur, maxime vero ab Abrahamo Aben Ezra, & Davide Kimchi, & Davidis nomine Messiam nosci Thalmud docet. Quidam tamen ex hoc Judæorum grege, quos

Prophetia
Ezechielis,
Ezech. 34. 23,
& seq. & 37. 24,
& seq.

Isa. 40. 11.

Joh. 10. 11.
1. Pet. 2. 25.
& 5. 4.
Ebr. 13. 20.
Isa. 42. 1. &
50. 10. & 12. 13.
& 53. 11.

Zach. 3. 8.
Phil. 2. 7.

Jer. 23. 5. &
30. 9. 10.

Agg. 2. 24.
Isa. 9. 5. &
53. 4.

Luc. 1. 31. 33.

Act. 3. 31.
Isa. 55. 3. 4.

Jer. 31. 34.

Isa. 11. 6. &
35. 9.

Jer. 13. 6. 9.
Osc. 2. 18.

Eph. 2. 14.

Theodor. in
Ezech. 34. 25.
Ezech. 37. 16.
28.
Hier. in Ezech.
37. 16.
Theodor. in
Ezech. 37. 23.
24.
Ezech. 34. 17.
28.

olim etiam Christianos quosdam esse affectatos conqueritur Theodoretus, & quos no-
vissime secutus est Grotius, Zorobabilem hic agnoscere malunt, Templumque Zo-
robabelis tempore instauratum per hæc verba exprimi censent: *Et dabo sanctificatio-
nem meam, sive juxta Hieronymum, Sanctuarium meum in medio eorum in perpetuum:*
deinde: *Et scient gentes, quia ego Dominus sanctificator Israel, cum fuerit sanctificatio mea
in medio eorum in perpetuum.* Certe Templum illud à Romanis excisum est, neq; perseve-
ravit in perpetuum. Egrege præterea demonstrat Theodoretus, minime Zorobabelis
temporibus convenire, quæ hic pollicetur Deus: *Erant in terra sua absque timore: tum:
Habitabunt confidenter absque ullo terrore:* postquam enim Babylone reversi sunt Judæi, cre-
bris insidiis appetiti, & apud Persarum reges perduellionis accusati sunt, ita ut Templi
& Urbis instauratio intermitteretur. Cum vero Urbis reparandæ licentiam deinde impe-
trarunt Nehemiæ temporibus, tanta illos incescit circumstantium populorum formido,
ut altera manu opus facerent, gladium altera tenerent. Addit deinde Theodoretus,
neque in Zorobabilem ipsum cadere, quæ hic de Davide commemorantur; nam
ἡμεγεωδης fuit, non Rex; nec fuit *princeps in perpetuum.* Potior ergo videtur senten-
tia Hieronymi, hæc ad Ecclesiam Christi Jesu, ipsiusque tempora accommodantis,
cum sanctitate imbutis piorum animis, Spiritu inter illos habitavit, non corpore so-
lum; positaque in eorum mentibus sede, Templum illic æternum sibi constituit. Quod
& penitus confirmat Paulus, cum sic Corinthios alloquitur: *Vos estis Templum Dei
vivi, sicut dicit Deus: Quoniam inhabitabo in illis, & inambulabo inter eos, & ero
illorum Deus, & ipsi erunt mihi populus.* Quæ cum scriberet, loca memorata Ezechie-
lis procul dubio animo versabat.

Ezech. 37. 1.
Hier. in Ezech.
37. 27.

1. Cor. 6. 16.

Prophetia
Danielis.

XX. *Illud in præfatione commoneo, inquit Hieronymus de Daniele, in Proœmio
Commentariorum, nullum Prophetarum tam aperte dixisse de Christo. Non enim solum scri-
bit cum esse venturum, quod est commune cum cæteris; sed etiam quo tempore venturus sit
docet, & reges per ordinem digerit, & annos enumerat, ac manifesto signa prænuntiat: quæ
totidem fere verbis Theodoretus declaravit. Unde Porphyrius, qui Danielem sibi in-
fectandum proposuerat, non tam ventura dixisse illum, quam præterita narrasse jacta-
bat. Verum ejus impugnationem, testimonium veritatis esse, optime dictum est ab Hiero-
nymo. Deinde num & Jesu recentiorum dicet Libri Auctorem, qui tempus ejus aperte
prædixit? Nos itaque vaticinia ejus de Christo colligentes, à secundo ordiemur capite,
in quo symbolum Christi est, ejusque regni, lapis ille de monte sine manibus abscissus,
qui post comminutam statuum πολυμυθῶν in tantum excrevit montem, ut orbem uni-
versum completeret: quo regnum portendi docuit Propeta, nullis unquam mutatio-
nibus obnoxium, sed æternum, & universa olim terræ regna, non ope humana, sed
Dei nutu & virtute eversum. Lapidis quidem typo Christum exprimi, & in Psal-
mis, & apud Isaiam, supra jam observavimus. Montis item specie cum adumbrari, in
Isaiæ secundo capite dictum est à nobis. Regni Christi æternitatem alio quoque loco
prædicat Daniel: *Potestas ejus, inquit, potestas æterna qua non auferetur, & regnum ejus
quod non corrumpetur:* prædicat & Michas, cum ait: *Regnabit Dominus super eos in
monte Sion, ex hoc nunc & usque in æternum.* Unde Lucas de Domino Jesu: *Regnabit
in domo Jacob in æternum, & regni ejus non erit finis.* Universis quoque regnis excidio
futurum Psalmus secundus præcinit: *Reges eos in virga ferrea, & tanquam vas figuli
confringes eos:* & Isaias: *Gens & regnum quod non servierit tibi peribit, & gentes solitu-
dine vastabuntur.* In alia fuerunt opinione Judæi quidam, atque item Porphyrius,
qui montem illum magnum, à parvis initiis in tantam molem provectum, ad Israë-
liticam gentem referebant, quam in fine sæculorum ad summam amplitudinem eve-
ctum in, regnisque omnibus superiorem fore arbitrabantur. Verum præterquam quod
regnum illud in æternum fore perseveraturum dicere ineptum est, vanitas eorum præ-
terea coarguitur ex Berefith Rabba, & ex Midrasch Thehillim, & ex Aben Ezra, &
ex R. Selomoh, & ex R. Saadia, & ex R. Levi ben Gherfon, & ex Josephi Ja-
chiada Paraphrasi in Danielem, & ex Thalmude ipso, in libro Sanhedrin, capite un-
decimo; in quibus ista Danielis Messiaæ adjudicantur.*

Dan. 2. 34, &
35.

Isa. 2. 2.

Dan. 7. 14.

Mich. 4. 7.

Luc. 1. 31.

Psal. 2. 9.

Isa. 60. 12.

Dan. 7. 13, 14.

Posteriori Christi adventum spectat nobilissima illa Danielis prædictio, quæ con-
tinetur septimo capite: *Aspiciebam in visione noctis, & ecce cum nubibus caeli, quasi Fi-
lius hominis veniebat, & usque ad Antiquum dierum pervenit, & in conspectu ejus obtule-
runt ei. Et dedit ei potestatem, & honorem, & regnum: & omnes populi, tribus, & lin-
gue ipsi servient: potestas ejus, potestas æterna, qua non auferetur, & regnum ejus quod
non corrumpetur.* Hoc ipsum de Christo prænuntiabat David cum diceret: *Dixit Do-
minus Domino meo, Sede à dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuo-
rum: & alibi: Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctam ejus, præ-*